

Hírlevél 2006/11.

- ELKÉSZÜLT AZ EMCDDA 2006-OS JELENTÉSE
- UTAZÁSI BESZÁMOLÓK

A KÁBITÓSZER-PROBLÉMA EURÓPÁBAN AZ EMCDDA 2006-OS JELENTÉSE

- Kábítószerrel kapcsolatos tények, számadatok és elemzések: Európában és Európa egyes országaiban
- Legújabb tendenciák illetve válaszok a drogfogyasztás jogi, politikai és szociális vonatkozásaira és következményeire
- Kiemelt témák: Drogpolitika Európában; Nemek közötti különbségek; Drogfogyasztás rekreációs környezetben

Az idei **A kábítószer-probléma Európában című Éves jelentésben a 25 EU-tagállamra, Norvégiára, Bulgáriára, Romániára és Törökországra** vonatkozóan szerepelnek adatok. Négy fejezet tárgyalja a kábítószer-használatot, a megfigyelt tendenciákat, a kínálatot és a kezelést, a következő drogokra fókuszálva: kannabisz, kokain és opiátok, továbbá amfetamin-származékok, ecstasy és pszichotróp drogok. További fejezetek témái: drogpolitika és jogszabályok; válaszok a kábítószer-problémára; kábítószerrel összefüggő fertőző betegségek és halálozás; problémás kábítószer- és a polidrog-használat megfigyelése. A kiadvány 23 nyelven készült el.

A jelentés online verziói 23 nyelven letölthetőek:

<http://annualreport.emcdda.europa.eu>

A sajtóközlemények (23 nyelven) elérhetőek:

<http://www.emcdda.europa.eu/?nnodeid=875>

A három **kiemelt téma anyaga** angolul (1. Nemek közötti különbségek; 2. Drogpolitika Európában; 3. Kábítószer-használat rekreációs környezetben) elérhető:

<http://issues06.emcdda.europa.eu>

A **Statisztikai közlöny** amely az Éves jelentésben szereplő elemzéseket támasztja alá 200 táblázat és 100 statisztikai grafikon segítségével elérhető:

<http://stats06.emcdda.europa.eu>

Az **országos adatok** grafikus ábrái elérhetőek:

<http://datapfiles06.emcdda.europa.eu> ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

A TDI kulcsindikátor éves szakértői találkozója–
Nagy Zoltán, a Nemzeti Drog Fókuszpont
koordinátorának beszámolója.

A TDI adatgyűjtési rendszer kiépítésének mértéke országonként nagy eltéréseket mutat az Európai Unióban. A különböző típusú kezelőintézményeket különböző mértékben vonták be az adatgyűjtésbe, a lefedettség országonként is eltérő eloszlású az intézménytípusok között. Ennek oka, hogy a TDI adatszolgáltatás sok országban nem kötelező érvényű, mindezek következtében az adatok országok közötti összehasonlíthatósága továbbra sem kielégítő.

A metodológiai kérdések megvitatása ennek megfelelően három téma köré szerveződött a konferencián: az adatok lefedettsége, az összegyűjtött adatokból kinyerhető információk, valamint az adatminőség fejlesztése.

A lefedettség kérdésében egy kérdőív szükségességében állapodtak meg a tagországok, amelyet az EMCDDA állítana össze, azzal a céllal, hogy a lefedettséget befolyásoló tényezőket részletesen felmérje országonként. E részletes, igen/nem típusú válaszokat tartalmazó kitöltött kérdőívek ismeretében lehetséges majd végrehajtható célokat kitűzni a lefedettség növelésére.

Az adatminőség javítása nemzeti szinten egyfelől az adatgyűjtési informatikai rendszer fejlesztésén múlik, másrészt azon a törekvésen, hogy a nemzeti adatgyűjtési rendszereket az országok harmonizálják a TDI-vel. Ugyanis például számos országban a kezelési adatok duplikációjának kiszűrése még nem megoldott, illetve kisebb eltérések mutatkoznak a kezelési igény ténylegesen használt definíciójában.

A TDI adatok összegyűjtését európai szinten az EMCDDA folyamatban levő, Fonte elnevezésű fejlesztése fogja segíteni, amely egy web-alkalmazást és adatraktározási rendszert jelent, megkönnyítve az információk kinyerését és támogatva a minőségfejlesztést.

Beszámolót hallhattak a jelenlevők a komorbiditás összefüggéseit a drogfogyasztók körében vizsgáló ISADORA projektről is.

A TDI-hez szorosan kapcsolódó és jelenleg folyó projektek egyike a kezelést érintő prevalencia adatokra kiterjedő adatgyűjtés elindítása. Néhány ország, köztük Magyarország, részvételével próba-adatgyűjtés van folyamatban. Az eredmények értékelése után a későbbiekben sor kerülhet a TDI néhány változójának prevalencia szintű gyűjtésére.

A konferencia kiemelt témája ebben az évben a gyermekek (15 évnél fiatalabb korosztály) kezelési igénye volt, amelynek keretében az EU illetve több, Európán túli, ország helyzetét áttekintő előadás hangzott el.

A szakértői találkozón tehát a hangsúly elsősorban a jelenlegi rendszer megbízhatóságának növelésére helyeződött, a közeljövőben ez elsősorban azon országok feladata, ahol a TDI már kiépült. További figyelemre méltó jelenség, hogy a TDI iránti igény Európán kívül is mutatkozik.

A találkozó megerősítette, hogy a TDI hazai szintű fejlesztése fontos: a TDI kulcsindikátorból kinyerhető információk számos összefüggésre képesek rámutatni, a fokozottabb megbízhatóság érdekében azonban az adatszolgáltató intézmények lefedettségét növelni kell, a TDI protokollban meghatározott definícióknak megfelelő adatgyűjtést pontosítani szükséges. ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

Jogi kapcsolattartók 7. találkozója (ELDD),
Varga Orsolya
a Nemzeti Drog Fókuszpont koordinátorának beszámolója.

A találkozó első részében az elmúlt év során történekről számolt be Brendan Hughes a terület koordinátora. Az ELDD honlapjának látogatottságát bemutató prezentáció alapján elmondható, hogy Európán kívül az Egyesült Államokból és Kanadából is felkeresik az oldalt. Magyarországról évente 200-300 alkalommal nyitják meg a honlapot (ezzel Magyarország a 20 leggyakrabban kereső ország között szerepel).

A találkozó fő témája a szubsztitúciós kezelések jogi szabályozása volt. Az általános áttekintés után 5 ország képviselője mutatta be a jelenleg működő jogi kereteket.

A helyettesítő kezelések jogszabályi háttere nagy eltérést mutat az egyes országok között. A törvényi szintű szabályozástól kezdve egészen a (kötelező erővel nem rendelkező) szakmai iránymutatásig terjed a skála. A helyettesítő kezelésben használt szerek esetében azonban már egységesebb a kép: 8 országban a metadon mellett buprenorphint is alkalmaznak, 6 országban kizárólag metadont, míg 1 országban az eddig említett szerek mellett naltrexont is. A szubsztitúciós szerek felírásának módja és a programban való részvétel feltételei is nagyban különböznek országonként.

Az előadások során összegyűjtött információk nagyban segíthetik a jövőben, Magyarországon készülő szubsztitúciós kezelés protokoll jogi háttérének megalkotását. ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

EDDRA menedzserek éves találkozója –
Nádas Eszter, a Nemzeti Drog Fókuszpont koordinátorának beszámolója.

A találkozó első részében az EDDRA menedzserek beszámoltak milyen EDDRA tevékenységet végeztek. A norvég résztvevő bemutatta két újonnan fejlesztett weboldalukat, az egyik a kezelőhelyekről (www.rustiltak.no), a másik pedig a prevenciós programokról (www.forebyggingstiltak.no) tartalmaz részletes információkat.

Munkacsoportos megbeszélés után a jelenlevők tanácsolták, hogy a programok feltöltése az adatbázisba maradjon kötelező; azonban csökkenteni kellene a programok számát, hogy valóban csak a jó minőségű, jól felépített, kivitelezett és értékelt programok szerepeljenek benne; az új tagállamok EDDRA menedzsereinek több támogatást, segítséget kellene nyújtani az EDDRA-val kapcsolatos tevékenységeket illetően.

A megbeszélés második napján bemutatásra került az új jelentési és adatfeldolgozási rendszer, melyet az EMCDDA jövő évben kíván bevezetni, majd az adatbázisba feltöltött programok minőség szerinti osztályozását és az EDDRA kérdőív további rövidítését vitatták meg a résztvevők. Az EDDRA adatbázis jövőjével kapcsolatban megfogalmazott ajánlások után még további egyeztetések következnek, valószínűleg a jövő év során születik végső döntés a változtatásokról.

Az EMCDDA is nagy hajlandóságot mutat, hogy csökkentse az adatbázisban található programokat, és valóban csak azok maradjanak, melyek jó példával tudnak szolgálni a többi tagállam részére, ez persze magasabbra teszi az újonnan feltöltött programok számára is a mércét. Az EDDRA menedzserek feladatai várhatóan a jövőben kismértékben változni fognak, nagyobb figyelmet kell majd szentelniük a tudományosan megalapozott módszereket alkalmazó programok felkutatására. ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

Problémás drogfogyasztás kulcsindikátor – éves szakértői találkozó,
Nyírády Adrienn, a Nemzeti Drog Fókuszpont igazgatójának beszámolója.

Az ideai találkozó főleg olyan előadásokra és tapasztalatokra épült, amelyek a becslés nagyfokú bizonytalanságának kiküszöbölését tűzték ki célul. Több tagország igyekezett az év folyamán a kutatások módszertanát úgy finomítani, hogy minél pontosabb adatokhoz jussanak a rejtett problémás drogfogyasztó populáció számának meghatározása során. Emellett bemutatásra kerültek teljesen új módszerek a populáció rejtett fogyasztásának mértékének becslésére, például Olaszországban a szennyvízben talált kokain metabolitok mennyisége alapján következtettek a városban élő kokain-fogyasztók számára.

A tagországok az elkövetkező kutatások kivitelezése során tudják hasznosítani a fenti tapasztalatokat. Javaslatként fogalmazódott meg, hogy az indikátor legyen alkalmas incidenciára mérésre is. Ennek módszertana jelenleg kidolgozás alatt áll.

Az EMCDDA egyre nagyobb hangsúlyt fektet az intravénás fogyasztók csoportjának vizsgálatára. Új jelentési szisztémát dolgoztak ki a problémás fogyasztók közül az intravénás opiát-fogyasztók és az intravénás stimuláns-fogyasztók feltérképezésére, amelyet ezen túl a tagállamoktól is elvárnak. Ezt a munkát nagyrészt az indokolja, hogy az EMCDDA hivatott értékelni az EU Drogstratégia akciótervében megfogalmazott intézkedések végrehajtását. ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

Technikai megbeszélés a jelentési eszközök átalakításáról a prevenció területén–
Nádas Eszter, a Nemzeti Drog Fókuszpont koordinátorának beszámolója.

Az EMCDDA a tagállamok szakértőinek segítségével az elkövetkező 3 év során át kívánja tekinteni, és ha szükségesnek találják, átalakítani a most használt adatszolgáltatási eszközöket (statisztikai táblák, strukturált kérdőívek). Ez a megbeszélés ennek a folyamatnak az első lépése volt. A megbeszélés előtt a tagállamok jelentkezhetek, hogy ki kíván részt venni ebben a munkában, ezzel vállalták, hogy kitöltenek egy részletes kérdőívet, mely a 19-es statisztikai táblával és a 22-es, 25-ös és 26-os strukturált kérdőívvel kapcsolatban tartalmazott kérdéseket.

A megbeszélés során először az EMCDDA munkatársa ismertette a prevenció tevékenységek monitorozásának stratégiáit, valamint, hogy melyek azok a területek, melyekre ki kellene terjeszteni az adatgyűjtést, majd a tagállamok által korábban kitöltött kérdőívek eredményeiről számoltak be.

A kérdőívek tapasztalatai alapján az EMCDDA munkatársai javaslatot tettek az eddig használt táblák és kérdőívek módosítására, melyet azután a résztvevőkkel közösen megvitattak. Az új kérdőívek a jövő évben kerülnek bevezetésre, a 2006-os év adatait már ebben a formában kell jelenteni. ■